

کد کنترل

147E

147

E

نام:

نام خانوادگی:

محل امضا:

صبح جمعه
۱۳۹۶/۱۲/۴
دفترچه شماره (۱)

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود..»
امام خمینی (ره)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان اسناد و آموزش کشور

آزمون ورودی دوره دکتری (نیمه‌تمترکز) – سال ۱۳۹۷

رشته فلسفه تعلیم و تربیت (کد ۲۱۴۱)

مدت پاسخ‌گویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سوال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سوالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی: مبانی و اصول تعلیم و تربیت – روش‌های پژوهش کیفی با تأکید بر فلسفه تعلیم و تربیت – مکاتب فلسفی و نظریه‌های تربیتی – تاریخ اندیشه‌های تربیتی ایران و جهان	۸۰	۱	۸۰

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

این آزمون نمره منفی دارد.

حق جا به تکبر و انتشار سوالات به هر روش (الکترونیک و...) پس از برگزاری آزمون، برای تبعیض انتخاب حقیقی و حقوقی تها با محوز این سازمان مجاز نیاشد و با مختلفین برای غفران رفتار می‌شود.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول ذیل، بهمنزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... در جلسه این آزمون شرکت می‌نمایم.

امضا:

-۱

میان فعالیت دانش‌آموز و تفکر او چه رابطه‌ای وجود دارد؟

(۱) فعالیت دانش‌آموز و اشتغال او، منحرف‌کننده فکر او است.

(۲) فعالیت دانش‌آموز و دخالتش در امور بوجود آورنده فکر او است.

(۳) تفکر هنگامی در دانش‌آموز تقویت می‌شود که پیرو فعالیت‌های معلم باشد.

(۴) تفکر هنگامی در دانش‌آموز بوجود می‌آید که به درون نگری و مراقبه بنشیند.

فرمودن که از پدیده‌های قابل مشاهده اطراف خود به کشف علل و عوامل مؤثر در ایجاد آن‌ها دست می‌یابد، کدام

بعد ذهن فلسفی فلیپ اسمیت را مورد توجه قرار داده است؟

(۱) تعمق

(۲) جامعیت

(۳) قابلیت انعطاف

(۴) رهایی از جمود فکری

-۳

اصل‌های آموزش و پرورش از دیدگاه نقیب‌زاده به کدام معنا است؟

(۱) بنیاد کردارها

(۲) بنیاد اندیشه‌ها

(۳) بنیاد چیزها و باشندگان

کدام عبارت، ویژگی مرحله پرستاری را بهتر بیان می‌کند؟

(۱) طبیعت اولیه آدمیزاده را که حیوانی است، صورتی انسانی می‌دهد.

(۲) حمایتی است که هدف آن رساندن آدمیزاده به استقلال است.

(۳) کوششی در جهت رعایت مقتضیات طبیعت آدمی است.

(۴) طبیعت خام و خشن آدمیزاده را رام می‌کند.

-۴

کدام مورد هدف غایی تربیت آدمی است؟

(۱) جلوگیری از انحرافات

(۲) شکوفایی استعداد اقتصادی

(۳) دور شدن از غرایز طبیعی

(۴) رسیدن به استقلال نسبی

-۶

کدام فعالیت فلسفی، از ماهیت جهان، وحدت و تعداد آن سخن به میان می‌آورد؟

(۱) ترکیب

(۲) تفسیر

(۳) انتقاد

(۴) بررسی ارزش‌ها

-۷

کدام یک از مراحل تربیت با مبانی جامعه‌شناسی تربیت پیوند بیشتری دارد؟

(۱) پرستاری

(۲) تأدیب

(۳) تعلیم

(۴) تربیت خود

-۸

معنای انقلاب کپرنيکی در تعلیم و تربیت کدام است؟

(۱) جایه‌جایی محور فعالیت‌های تربیتی

(۲) تأکید بیشتر بر اهداف در تعلیم و تربیت

(۳) تأکید بر نقش برنامه درسی در تعلیم و تربیت

(۴) جایه‌جایی نقش مبانی اجتماعی و مبانی فلسفی تربیت

- ۲۰- تمکز بر پژوهش اجتماعی، می‌تواند مانع از اجرای کدام اصل تربیتی شود؟
 ۱) نفرت
 ۲) حریت
 ۳) کمال
 ۴) فعالیت
- ۲۱- اصطلاح فلسفه تعلیم و تربیت، نخستین بار چگونه تعریف شده است?
 ۱) رویکرد تحلیلی به مفاهیم تعلیم و تربیت
 ۲) رویکرد فلسفی به مسائل تعلیم و تربیت
 ۳) نوعی فلسفه مضاف که به تعلیم و تربیت می‌پردازد.
 ۴) توجه و تبیین فلسفی اهداف و شیوه‌های تعلیم و تربیت
- ۲۲- در تاریخ پژوهش فلسفه تعلیم و تربیت، دوره معروف به «گرایی‌ها» (Isms) تحت تأثیر کدام روش قرار داشت؟
 ۱) استنتاجی
 ۲) پدیدارشناسی
 ۳) تحلیلی
 ۴) هرمنوتیک
- ۲۳- کدام مورد، از پیامدهای کاربرد فلسفه تحلیلی در تعلیم و تربیت است?
 ۱) انتخاب فلسفه‌ای مشخص از سوی معلمان
 ۲) کسب مقبولیت این رشته در میان فیلسوفان
 ۳) کسب مقبولیت این رشته در میان دانشمندان
 ۴) تقویت ارتباط دیویی با متفکران نوظهور
- ۲۴- از نظر «برزینکا» در چارچوب رویکرد تحلیلی به علم، وحدت‌پذیری دانش‌های تعلیم و تربیت، کدام مورد است?
 ۱) در برخی شرایط ضروری و در برخی موقع ممتنع
 ۲) ضروری
 ۳) ممتنع
 ۴) ممکن
- ۲۵- تأثیر اندیشه‌های کواین در روش فلسفی را چه نامیده‌اند؟
 ۱) گشت زبانی
 ۲) گشت عقلانی
 ۳) گشت منطقی
 ۴) گشت طبیعت‌گرایانه
- ۲۶- پدیدارشناسی هوسرل با چه چیزی سروتیز دارد؟
 ۱) زیست جهان
 ۲) عینیت‌گرایی
 ۳) ذهنیت‌گرایی
 ۴) هرمنوتیک
- ۲۷- کدام یک از فیلسوفان و با چه دیدگاهی، بر افول دوره روش پژوهش تحلیلی در فلسفه مؤثر بوده‌اند؟
 ۱) فرگه با تأکید بر زبان ریاضی
 ۲) راسل با تأکید بر زبان منطقی
 ۳) کواین با تأکید بر روش علمی
 ۴) وینکشتاین با تأکید بر روش علمی
- ۲۸- کدام یک از مفاهیم، پژوهشگر را قادر می‌سازد تا نظر و مشاهده را به یکدیگر ربط دهد؟
 ۱) فرضیه
 ۲) نظریه
 ۳) مبانی نظری
 ۴) تعریف عملیاتی
- ۲۹- با توجه به عبارت «علم هرگز نمی‌تواند یک فرضیه را اثبات کند.» کدام است. لال نادرست است?
 ۱) در پژوهش سوگیری وجود دارد.
 ۲) بررسی مستقیم همه موارد امکان‌پذیر نیست.
 ۳) فرضیه، قدرت تخیل پژوهشگر را محدود می‌کند.
- ۳۰- منظور از تبیین (**explanation**) در پژوهش‌های علمی کدام است?
 ۱) ارائه توضیح
 ۲) بیان راه حل‌ها
 ۳) توصیف پدیده‌ها
 ۴) جستجوی علل
- ۳۱- کدام مورد درباره مشاهده (**observation**) در پژوهش‌های علمی درست‌تر است?
 ۱) استفاده از حواس در پژوهش است.
 ۲) استفاده از حس بینایی در پژوهش است.
 ۳) در پژوهش‌های آزمایشی کاربرد ندارد.
 ۴) در کتاب پرسش‌نامه و مصاحبه یکی از روش‌های گردآوری داده‌ها است.

- ۳۲- کدام یک هدف اصلی بررسی پیشینه پژوهش است؟
- (۱) رهایی از سوگیری
  - (۲) تعیین محدوده پژوهش
  - (۳) افزایش تعمیم‌پذیری نتایج
  - (۴) صورت‌بندی فرضیه‌های مناسب
- ۳۳- کدام روش برای نقد نظریه یا نظریه آزمایی در فلسفه تعلیم و تربیت، مناسب‌تر است؟
- (۱) استنتاجی
  - (۲) انتقادی
  - (۳) تحلیل مفهومی
  - (۴) هرمنوتیک
- ۳۴- محققی علاقه‌مند است که تغییر نگرش نمونه معینی از دانشجویان را درخصوص رشته تحصیلی مورد بررسی قرار دهد؛ در این صورت کدام نوع تحقیق زمینه‌یابی را باید به کار بگیرد؟
- (۱) روند
  - (۲) مقطعي
  - (۳) گروه‌های منتخب
  - (۴) گروه‌های بزرگ
- ۳۵- روش‌های نمونه‌گیری تصادفی بر کدام فرض استوار است؟
- (۱) هر واحد آماری به طور تصادفی انتخاب می‌شود.
  - (۲) تعداد واحدهای آماری جامعه و نمونه معلوم است.
  - (۳) شناسن هر یک از واحدهای جامعه معلوم است.
  - (۴) فهرست کامل واحدهای جامعه در دست است.
- ۳۶- در روش تحقیق «دیالکتیکی و انتقادی» منظور از «نقد ایدئولوژی» نقد کدام مورد است؟
- (۱) ارزش‌های موقعیتی
  - (۲) آگاهی‌های کاذب
  - (۳) بازی‌های زبانی
  - (۴) تناقض‌های موجود
- ۳۷- در روش تحلیل منطقی (استعلایی)، پس از توصیف پدیده مورد بررسی، مرحله اصلی کدام است؟
- (۱) بررسی بافت یا سیاق
  - (۲) تحلیل شبکه معنایی
  - (۳) تجزیه به اجزای مفهومی
- ۳۸- درباره مقدمه قیاس عملی کدام مورد درست است؟
- (۱) مقدمه کبری، قضیه‌ای ارزشی است.
  - (۲) مقدمه کبری، قضیه‌ای توصیفی است.
  - (۳) مقدمه صغیری، قضیه‌ای ارزشی است.
  - (۴) مقدمه صغیری، قضیه‌ای هنجارین است.
- ۳۹- کدام مورد، هدف اصلی در «روش پژوهش ترکیبی» است؟
- (۱) ترکیب مبانی نظریه‌ها
  - (۲) ترکیب مبانی سازوار از روش‌ها
  - (۳) ترکیب یافته‌ها
- ۴۰- درباره روش استنتاجی کدام مورد درست‌تر است؟
- (۱) همان روش اصل موضوعی است و نخستین بار افلاطون آن را به کار گرفت.
  - (۲) همان روش اصل موضوعی است و نخستین بار فلسفه‌دان آن را به کار برد.
  - (۳) همان روش قیاسی است و نخستین بار اقلیدس آن را به کار برد.
  - (۴) همان روش قیاسی است و نخستین بار ارسطو آن را به کار گرفت.
- ۴۱- کدام ویژگی درباره سوفیست‌ها نادرست است؟
- (۱) بی‌ارج دانستن حقیقت
  - (۲) توانایی سخنوری
  - (۳) شکاکیت
  - (۴) نسبی‌گرایی
- ۴۲- «نگهداری عقیده‌ای که از راه تربیت حقیقی شکل گرفته است.»، از نگاه افلاطون چه نامیده شده است؟
- (۱) حقیقت‌جویی
  - (۲) خردمندی
  - (۳) وفاداری
  - (۴) دلیری

- ۴۳- بنيادهای تربیت پارسی از نظر افلاطون، در کدام مورد کامل‌تر است؟
 ۱) دانایی - دادگری - جرأت - خویشتن‌داری   ۲) دانایی - میانه‌روی - راستگویی - خویشتن‌داری
 ۳) حقیقت‌جویی - میانه‌روی - جرأت - بخشنده‌گی   ۴) حقیقت‌جویی - دادگری - راستگویی - بخشنده‌گی
- ۴۴- کدام فیلسوف هرگونه دانش را برخاسته از خواست و دلبستگی می‌داند؟
 ۱) رورتی   ۲) هابرمان   ۳) لیوتار   ۴) فوکو
- ۴۵- عبارت زیر مربوط به کدام‌یک از نظریه‌های تربیتی است؟
 «مدارس باید بر ارزش‌های جدیت، وقت‌شناختی، تلاش، اخلاق و میهن‌پرستی تأکید ورزند.»
 ۱) آرمان شهرگرایی   ۲) پیشرفت‌گرایی   ۳) ماهیت‌گرایی   ۴) محافظه‌کاری
- ۴۶- برنامه کدام رویکرد تربیتی وجهه بین رشته‌ای دارد؟
 ۱) بازسازی‌گرایی   ۲) پیشرفت‌گرایی   ۳) پایدار‌گرایی   ۴) ماهیت‌گرایی
- ۴۷- کدام دیدگاه‌های فلسفی بر هدف تربیتی «شکوفایی استعدادها» تأکید می‌کنند؟
 ۱) ایدئالیسم و رئالیسم   ۲) ایدئالیسم و عمل‌گرایی   ۳) اگزیستانسیالیسم و عمل‌گرایی   ۴) اگزیستانسیالیسم و رئالیسم
- ۴۸- در کدام‌یک از دیدگاه‌های فلسفی بر محافظه‌کاری و بازسازی به صورت توأمان تأکید شده است؟
 ۱) اگزیستانسیالیسم   ۲) طبیعت‌گرایی   ۳) رئالیسم   ۴) عمل‌گرایی
- ۴۹- چنانچه معتقد باشیم «روش‌های تدریس مستقل از موقعیت آموزشی و موضوع تدریس و در اختیار معلم است.» مطابق با کدام مکتب فلسفی اندیشیده‌ایم؟
 ۱) پندار‌گرایی   ۲) طبیعت‌گرایی   ۳) وجود‌گرایی   ۴) واقع‌گرایی
- ۵۰- کدام مکتب فلسفی معتقد است که آموزش و پژوهش باید مبنی بر همکاری و یادگیری اجتماعی باشد نه رقابت؟
 ۱) انسان‌گرایی   ۲) پندار‌گرایی   ۳) پیشرفت‌گرایی   ۴) وجود‌گرایی
- ۵۱- در کدام دیدگاه «توالی» و «تراکم» اهمیت ویژه‌ای برای برنامه مدارس دارد؟
 ۱) اگزیستانسیالیسم   ۲) ایدئالیسم   ۳) برآگماتیسم   ۴) رئالیسم
- ۵۲- اهمیت «فوکو» برای تعلیم و تربیت بیشتر در چه جنبه‌ای است؟
 ۱) انسان‌شناسی   ۲) گفتمانی   ۳) معرفت‌شناسی   ۴) روش‌شناسی
- ۵۳- «فرانسو لیوتار»، کدام مبنای مشروعیت تعلیم و تربیت در عصر حاضر را نقد نموده است؟
 ۱) ارزش ذاتی   ۲) تعهد اجتماعی   ۳) قدرت   ۴) کاری
- ۵۴- ویکتور فرانکل «معناجویی» را با نظر داشتن به کدام فیلسوف، برترین نیاز آدمی دانسته است؟
 ۱) کانت   ۲) دکارت   ۳) نیچه   ۴) مازلو
- ۵۵- بر مبنای «دیدگاه بروڈی» نقش آموزش و پژوهش کدام است؟
 ۱) حرفة‌گرایی خام   ۲) تغییر شکل زندگانی از راه کسب معرفت
 ۳) تبدیل مدرسه به محیط آرام یادگیری   ۴) وارد ساختن مفاهیم روش بر مبنای ادراک حسی
- ۵۶- در دیدگاه جان لاک، کدام‌یک از جنبه‌ها حکم وسیله دارد؟
 ۱) آموختن   ۲) آداب‌دانی   ۳) دانایی   ۴) هنر اخلاقی
- ۵۷- کدام مفهوم، از نوآوری‌های خواجه نصیرالدین طوسی در تقسیم‌بندی انحرافات اخلاقی از بعد کیفی است؟
 ۱) اعتساف (کجری و گمراهی)   ۲) دناثت (پستی و فرومایگی)
 ۳) رداشت (تباهی و فساد)   ۴) فسحه (عقب افتادگی)

- ۵۸- تأکید بر آموزش هنر آن گونه که در عبارت زیر آمده است، از چیست؟
 «قصور همت در اکتساب هنر شنیع تربین و تباہ تربین خصال باشد».
- (۱) ابوحامد محمد غزالی
 (۲) خواجه نصیرالدین طوسی
 (۳) نظامی عروضی سمرقندی
 (۴) مشرف الدین مصلح سعدی
- ۵۹- از دیدگاه ابن سینا کمال مختص انسان در چیست؟
- (۱) عقل نظری
 (۲) نفس مجرد
 (۳) عقل عملی
 (۴) نفس ناطقه
- ۶۰- در دیدگاه ابن خلدون، تأثیر کدام عامل اجتماعی بر تربیت تبیین شده است؟
- (۱) تعصب نژادی
 (۲) عدالت اجتماعی
 (۳) روابط خانوادگی
 (۴) موقعیت‌های اجتماعی
- ۶۱- نخستین اندیشنده‌گان یونان باستان چه خوانده می‌شدند؟
- (۱) سوفیست
 (۲) ساینتیست
 (۳) فیزیولوگ
- ۶۲- مهم‌ترین حُسن تربیت در یونان باستان پیش از عصر طلایی کدام است؟
- (۱) تأکید بر آزادی فکر
 (۲) تأکید بر تربیت بدنی
 (۳) توجه به تربیت دختران
- ۶۳- کدام مورد از مهم‌ترین معایب تعلیم و تربیت روم باستان به شمار می‌رود؟
- (۱) تأثیرپذیری از فرهنگ یونانی
 (۲) نداشتن آرمان اخلاقی
 (۳) تأکید بر نیروی حافظه
- ۶۴- کدام مورد از معایب عمده آموزش در قرون وسطا در اروپا محسوب شده است؟
- (۱) تأکید بر دستور زبان
 (۲) توجه به جزئیات در بحث‌ها
 (۳) بی‌توجهی به آموزش دختران
 (۴) بی‌توجهی به کشف حقیقت و مشاهده
- ۶۵- کدام مورد از مهم‌ترین پیامدهای تربیتی جنبش اصلاح دینی اروپا محسوب می‌شود؟
- (۱) گسترش آموزش زبان مادری
 (۲) کاهش اختیارات کلیسا
 (۳) گسترش آموزش لاتین
- ۶۶- دکتر کارдан با نظر به کدام هدف تربیت موئتی را پیش رو مربیان بزرگ قرن بیستم دانسته است؟
- (۱) آگاهی هرچه بیشتر از دانش‌های موجود
 (۲) توانایی درک معانی بلند آثار پیشینیان
 (۳) توانایی مشاهده در طبیعت
- ۶۷- کدام متفکر مسلمان به مراحل رشد کودک و نوجوان توجه داشته و برای آن تقسیم‌بندی ارائه داده است؟
- (۱) ابوعلی مسکویه
 (۲) امام محمد غزالی
 (۳) ابوعلی سینا
 (۴) ملا احمد نراقی
- ۶۸- رابله، در تربیت کدام روش را توصیه می‌کند؟
- (۱) کار سخت
 (۲) بازی و تفریح
 (۳) بحث و استدلال
 (۴) مطالعه ادبیات
- ۶۹- دانش فراغیر (Pansophy) و تجربه‌گرایی کمنیوس به ترتیب، ملهم از اندیشه‌های کدام اندیشمندان بوده است؟
- (۱) بیکن - دکارت
 (۲) دکارت - روسو
 (۳) دکارت - بیکن

- ۷۰- تأسیس دانشگاه‌ها در اروپا در چه زمانی شدت گرفت؟
 ۱) در قرن سوم قبل از میلادی
 ۲) در قرن پانزدهم میلادی
 ۳) از قرن پانزدهم تا هجدهم میلادی
 ۴) از قرن دوازدهم تا چهاردهم میلادی
- ۷۱- کدام مورد از ویژگی‌های تربیتی نهادهای آموزشی، در تربیت راهبان در آغاز مسیحیت است؟
 ۱) توجه به کار بدنی
 ۲) توجه زیاد به بحث‌های کلامی
 ۳) عدم توجه به امور جهان خارج
 ۴) تأکید بر آموزش دانشگاهی
- ۷۲- کدام مورد از مهم‌ترین پیامدهای تربیتی دوره رنسانس محسوب می‌شود؟
 ۱) استقلال دانشگاه‌ها
 ۲) گسترش آموزش همگانی
 ۳) اصلاح دینی
 ۴) ایجاد دانشگاه
- ۷۳- کدام مورد نمایندگان برجسته انسان‌گرایی علمی، انسان‌گرایی ادبی و انسان‌گرایی عقلی و اخلاقی را به ترتیب معرفی می‌کند؟
 ۱) روسو، ویوس، اراسم   ۲) رابل، مونتنی، روسو   ۳) ویوس، رابل، مونتنی   ۴) رابل، اراسم، مونتنی
- ۷۴- تأکید جان دیوئی بر فایده عملی تعلیم و تربیت در زندگی، ریشه در اندیشه کدام اندیشمند عصر تجدد دارد؟
 ۱) رابل   ۲) لات   ۳) ویوس   ۴) مونتنی
- ۷۵- کدام مورد از معایب عمدۀ تعلیم و تربیت ایران در دوره قبل از اسلام است?
 ۱) القاء عقیده
 ۲) آموزش شفاهی
 ۳) تأکید بر آموزش جنگاوری
 ۴) کم توجهی به آموزش دختران
- ۷۶- بیشتر اندیشمندان اسلامی، تعلیم و تربیت را ذیل کدام مبحث مطرح نموده‌اند؟
 ۱) فقه و حدیث   ۲) عرفان   ۳) اخلاق   ۴) فلسفه
- ۷۷- کدام متفکر مسلمان، پیشگام نزدیک نمودن حکمت (فلسفه) به شریعت است?
 ۱) مسکویه   ۲) کندي   ۳) ملاصدرا   ۴) فارابی
- ۷۸- خواجه نصیر کتاب «اخلاق ناصری» را با الهام از چه کسی تصنیف نموده است?
 ۱) مسکویه   ۲) غزالی   ۳) فارابی   ۴) ابن سينا
- ۷۹- کدام نهاد در تاریخ تعلیم و تربیت اسلامی کارکردی معادل فرهنگستان داشته است?
 ۱) جامع الازهر   ۲) جامع دمشق   ۳) بیت‌الحکمہ بغداد   ۴) نظامیه بغداد
- ۸۰- کدام یک مطابق با آراء تربیتی فارابی است?
 ۱) اصالت دادن به عقل عملی
 ۲) تمایل طبیعی انسان به شر
 ۳) غلبة خیر در سرشت انسان
 ۴) تغییرپذیری شخصیت و اخلاق انسان